

Svendborg
Kommune

KVALITETSSTANDARD
for afløsning og aflastning

Lovgrundlag

Kommunen skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. § 84, stk. 1 finder alene anvendelse, når en ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende tilkendegiver at ville passe en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Bestemmelsen gælder både børn, unge, voksne og ældre.

Afløsning og aflastning efter denne bestemmelse forudsætter ikke en forudgående børnefaglig undersøgelse af barnets eller den unges forhold, jf. servicelovens § 50. Afløsning og aflastning efter denne bestemmelse forudsætter en udredning af den plejkrævendendes borgers funktionsevne på voksen- og ældreområdet.

Formål

Det kan være en stor belastning – både fysisk og psykisk – at passe en plejkrævende person i hjemmet. En familie eller en person, der passer en nær pårørende med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i hjemmet, skal derfor – efter en konkret og individuel vurdering af behovet – tilbydes afløsning eller aflastning efter § 84, stk. 1.

Det overordnede formål med § 84, stk. 1 er at afløse eller aflaste ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, således at de fortsat kan leve et aktivt liv med egne interesser og sociale aktiviteter. Det er således ægtefællens, forældrenes eller andre nære pårørendes behov for afløsning og aflastning, som er i centrum.

Afløsning eller aflastning gives som en forudsætning for, at den plejkrævende person kan blive boende længst muligt hjemme hos forældrene/ i egen bolig med mindst indgribende indsats.

Desuden kan formålet også være at give forældrene mulighed for at give omsorg til søskende, der også har behov for deres forældre og samvær med dem.

For ældre borgere vil aflastning i gæsteboliger primært gives med henblik på at aflaste den samboende pårørende i flere sammenhængende dage (ferie) eller på grund af behov for psykisk aflastning fra situationen i hjemmet.

Type af indsats

Afløsning gives i hjemmet, mens aflastning gives udenfor hjemmet.

I henhold til Ankestyrelsens principafgørelse C-10-07 er der ikke frit valg mellem afløsning og aflastning. På baggrund af en konkret og individuel vurdering, træffer kommunen beslutningen, om der skal bevilliges afløsning eller aflastning.

Afløsning

Afløsning gives i hjemmet, hvor ægtefælle, forældre eller nære pårørende passer en person med en plejekrævende funktionsnedsættelse.

Afløsning kan både bestå af hjælp og støtte til nødvendige opgaver i hjemmet samt hjælp til personlig pleje og omsorg. Afløsning i hjemmet gives med henblik på, at de samboende pårørende kan udføre praktiske gøremål ude af hjemmet eller indgå i sociale aktiviteter.

Aflastning

Aflastning kan tilbydes i ophold i form af dag-, aften- eller døgntilbud med det formål, at ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende bliver aflastet.

Aflastningsophold kan for eksempel gives i familiepleje, bofællesskaber, aflastningsboliger, på institutioner og gæsteboliger på plejehjem.

Der er forskellige typer af aflastning afhængigt af målgruppen. Der tages hensyn til blandt andet barnets/ borgerens alder, situation og fagligheden i aflastningstilbuddet.

Varighed af ophold afhænger af det konkrete behov for og formål med aflastning.

Kriterierne for tildelingen af ydelsen

Tildelingen af aflastning og afløsning sker efter en konkret og individuel vurdering af ægtefællens/forældrenes/pårørendes behov for aflastning og afløsning.

I vurderingen af ægtefællens/forældrenes/pårørendes behov for aflastning og afløsning lægges der blandt andet vægt på:

- Barnets/borgerens funktionsevne, ressourcer og begrænsninger ud fra viden, som er indhentet fra relevante samarbejdspartnere som f.eks. læge, sygehus, daginstitution, skole mv.
- Behovet for støtte, pleje og praktisk bistand – herunder en vurdering af hvor selvhjulpen barnet/borgeren er.
- Andre sociale ydelser, som barnet/borgeren og de pårørende modtager – herunder om behovet er tilstrækkeligt kompenseret via de andre sociale ydelser, som barnet/borgeren og de pårørende allerede modtager.
- Familien/pårørendes samlede situation – herunder blandt andet helbred, erhvervsarbejde, sociale forhold, antal af søskende i familien, forældrenes indbyrdes forhold mv.
- Hvorvidt aflastning/afløsning er forebyggende for en anden mere indgribende indsats.

I henhold til servicelovens § 1, stk. 3 skal Svendborg Kommune træffe beslutning om afløsning og aflastning ud fra faglige og økonomiske hensyn.

Ydelsens art

Afløsning

Afløsning ydes efter en konkret og individuel vurdering og udmåles med et antal timer pr. uge.

Valg af leverandør aftales individuelt, som udgangspunkt anvendes Svendborg Kommunes egne leverandører eller private leverandører, som er godkendt af Svendborg Kommune.

Aflastning

Aflastning ydes efter en konkret og individuel vurdering og udmåles med et antal døgn pr. år.

Antallet af døgn afhænger af behovet, hvorfor omfanget varierer afhængigt af ægtefællens/forældrenes/ pårørendes konkrete behov.

Herunder om behovet er i:

- 1) mindre omfang
- 2) middelstort omfang
- 3) stort omfang
- 4) omfattende omfang

(Der følger en nærmere beskrivelse af de fire kategorier på de følgende sider).

Det samlede antal timer/døgn kan fordeles på enkeltstående hverdage, weekender eller i sammenhængende perioder.

Sagsbehandlingsfrist

Ved akutte situationer behandles ansøgningen omgående. I øvrige situationer skal der påregnes en sagsbehandlingstid på omkring 4-8 uger.

Afløsning og aflastning i mindre omfang

Målgruppe

Afløsning og aflastning gives til ægtefællen/forældrene/pårørende med henblik på at aflaste i kortere perioder som følge af et specifikt behov/et specifikt problem.

Der er typisk tale om situationer, hvor ægtefællen/forældrene/pårørende bor sammen med en person med en nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne, hvor der på grund af særlige forhold er behov for, at ægtefællen/forældrene/pårørende i flere sammenhængende dage er væk fra hjemmet (f.eks. ferie) eller har behov for psykisk aflastning fra situationen i hjemmet.

Oftentimes vil der være tale om et mindre behov for støtte i en kortere periode som følge af et specifikt behov/ specifikt problem. Borgerens behov/ problem kan være af en sådan karakter, at borgeren skal have hjælp til personlig pleje og praktisk hjælp i en specifik periode.

Bevillingsramme for timeafløsning i hjemmet

Der kan vejledende bevilliges:

- Op til 3 timer om ugen.

Bevillingsramme for døgnafkastning udenfor hjemmet

Der kan vejledende bevilliges:

- Op til 20 aflastningsdage/døgn pr. år.

Afløsning og aflastning i middelstort omfang

Målgruppe

Afløsning og aflastning gives til ægtefællen/ forældrene/ pårørende med henblik på at aflaste med jævne mellemrum, således ægtefællen/ forældrene/ pårørende fortsat kan leve et aktivt liv med egne interesser og sociale aktiviteter, samtidig med at de passer en person med en betydelig og evt. varig nedsat fysisk og/ eller psykisk funktionsevne.

Der er typisk tale om situationer, hvor ægtefællen/ forældrene/ pårørende passer en person med en betydelig og evt. varigt nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne, som har middelstort behov for støtte i en kortere eller længere periode.

I forhold til børn og unge (under 18 år) vil det typisk være borgere, hvor der kan være behov for en kombination af flere typer af støtte, f.eks. merudgiftsydelse (§ 41), tabt arbejdsfortjeneste (§ 42) og personlig hjælp (§ 44).

I forhold til voksne borgere (over 18 år) vil det ofte være tale om borgere, som har behov for en kombination af flere typer af støtte f.eks. socialpædagogisk støtte (§ 85), personlig pleje (§ 83) og dagtilbud (§§ 103 og 104).

Der kræver en stor indsats af ægtefællen/ forældrene/ pårørende, da borgerens betydelige nedsatte funktionsevne er begrænsende for, at borgeren kan klare sig selv.

Definition af betydelig og varig funktionsnedsættelse

I vurderingen af funktionsnedsættelsen ses der på de følger, som den nedsatte kropslige eller kognitive funktion har for borgerens daglige tilværelse. Ved betydelig funktionsnedsættelse forstås, at funktionsnedsættelsen har konsekvenser af indgribende karakter i den daglige tilværelse.

Ved varig funktionsnedsættelse forstås, at der ikke indenfor overskuelig fremtid vil være udsigt til bedring af de helbredsmæssige forhold, og at der i lang tid fremover vil være behov for at kompensere borgeren som følge af funktionsnedsættelsen.

Bevillingsramme for timeafløsning i hjemmet

Der kan vejledende bevilliges:

- Op til 6 timer om ugen.

Bevillingsramme for døgnafloadning udenfor hjemmet

Der kan vejledende bevilliges:

- Op til 40 aflastningsdage/døgn pr. år.

Afløsning og aflastning i stort omfang

Målgruppe

Afløsning og aflastning gives til ægtefællen/ forældrene/ pårørende med det formål, at aflaste ægtefællen/ forældrene/ pårørende for at sikre, at den plejekrævende borger kan blive boende længst muligt i sin egen bolig/hjemme hos forældrene.

Det er typisk tale om situationer, hvor ægtefællen/ forældrene/ pårørende passer en person med betydeligt og evt. varigt nedsat fysisk og/eller psykisk funktions- evne, som ikke kan klare sig alene uden støtte.

I forhold til børn og unge (under 18 år) vil det typisk være borgere, hvor der kan være behov for en kombination af flere typer af støtte, f.eks. merudgiftsydelse (§ 41), tabt arbejdsfortjeneste (§ 42) og personlig hjælp (§ 44). Ofte vil der være tale om et stort og varigt behov for støtte, pleje og praktisk bistand.

I forhold til voksne borgere (over 18 år) vil det typisk være borgere, som har behov for en kombination af flere typer af støtte f.eks. socialpædagogisk støtte (§ 85), personlig pleje (§ 83) og dagtilbud (§§ 103/104). Ofte vil der være tale om et stort og varigt behov for støtte, pleje og praktisk bistand.

Der kræver en meget stor indsats af ægtefællen/ forældrene/ pårørende, da borgerens betydelige og varige nedsatte funktionsevne er meget begrænsende for, at borgen kan klare sig selv. Der er høj grad af behov for hjælpemidler, praktisk støtte, personlig pleje, og der er stort set ingen selvstændighed hos borgeren.

Aflastning gives, da det kan være alternativ til en anden mere indgribende indsats som f.eks. anbringelse/ botilbud.

Definition af betydelig og varig funktionsnedsættelse

I vurderingen af funktionsnedsættelsen ses der på de følger, som den nedsatte kropslige eller kognitive funktion har for borgerens daglige tilværelse.

Ved betydelig funktionsnedsættelse forstås, at funktionsnedsættelsen har konsekvenser af indgribende karakter i den daglige tilværelse.

Ved varig funktionsnedsættelse forstås, at der ikke indenfor overskuelig fremtid vil være udsigt til bedring af de helbredsmæssige forhold, og at der i lang tid fremover vil være behov for at kompensere borgeren som følge af funktionsnedsættelsen.

Bevillingsramme for timeafløsning i hjemmet

Der kan vejledende bevilliges:

- Op til 10 timer om ugen.

Bevillingsramme for døgnaflastning udenfor hjemmet

Der kan vejledende bevilliges:

- Op til 60 aflastningsdage/døgn pr. år.

Afløsning og aflastning i omfattende omfang

Målgruppe

Aflastning gives til forældrene med det formål at aflaste forældrene for at sikre, at det plejekrævende barn eller ung kan blive boende længst muligt hjemme hos forældrene.

Det er typisk tale om situationer, hvor forældrene passer et barn eller en ung med betydeligt og varigt nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne, som ikke kan klare sig alene uden støtte.

Det vil typisk være børn eller unge med en fuldstændig funktionsnedsættelse eller indgribende lidelse, hvor der kan være behov for en kombination af flere typer af støtte, f.eks. merudgiftsydelse (§ 41), tabt arbejdsfortjeneste (§ 42) og personlig hjælp (§ 44). Der vil være tale om et omfattende og varigt behov for støtte, pleje og praktisk bistand.

Aflastning gives på dette niveau som et alternativ til en mere indgribende indsats som f.eks. anbringelse udenfor hjemmet, eller hvis der skal tages helt særlige hensyn til familiære forhold.

Definition af betydelig og varig funktionsnedsættelse

I vurderingen af funktionsnedsættelsen ses der på de følger, som den nedsatte kropslige eller kognitive funktion har for borgerens daglige tilværelse. Ved betydelig funktionsnedsættelse forstås, at funktionsnedsættelsen har konsekvenser af indgribende karakter i den daglige tilværelse.

Ved varig funktionsnedsættelse forstås, at der ikke indenfor overskuelig fremtid vil være udsigt til bedring af de helbredsmæssige forhold, og at der i lang tid fremover vil være behov for at kompensere borgeren som følge af funktionsnedsættelsen.

Bevillingsramme for timeafløsning i hjemmet

Der kan vejledende bevilliges:

- Op til 10 timer om ugen.

Bevillingsramme for døgnaflastning udenfor hjemmet

Der kan vejledende bevilliges:

- Op til 90 aflastningsdage/døgn pr. år.

